

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра економічної теорії

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність – 293 «Міжнародне право»

Освітня програма/спеціалізація – «Міжнародне право»

Статус дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2017

Харків – 2020

Силабус навчальної дисципліни «Економічна теорія» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право» спеціалізації «Міжнародне право» міжнародно-правового факультету. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020.

Розробник

Нечипорук Людмила Володимирівна – професорка кафедри економічної теорії, докторка економічних наук, професорка

Гарант освітньої програми

Комарова Тетяна В'ячеславівна – доцентка кафедри права Європейського Союзу, докторка юридичних наук, доцентка

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії
(протокол № 7 від 15 травня 2018 р.)
Дата оновлення – 12 червня 2020 р.

Завідувачка кафедри Л.С.Шевченко Шевченко Л.С.

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Економічна теорія
Вид навчальної дисципліни	обов'язкова
Викладач	Нечипорук Людмила Володимирівна, д.е.н., професорка, професорка кафедри економічної теорії НЮУ імені Ярослава Мудрого
Контактний телефон	+38 057 704 92 58
E-mail	econom_theory@ukr.net
Консультації	Викладач перебуває на кафедрі відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій.
Онлайн консультації у Facebook:	Business Economics. Актуальна освіта в НЮУ імені Ярослава Мудрого: https://www.facebook.com/groups/701530796898235/ ; Нові економічні та управлінські спеціальності НЮУ імені Ярослава Мудрого: https://www.facebook.com/groups/196735574432249/ ; Consulting forever: https://www.facebook.com/groups/1429039653865820/

Анотація навчальної дисципліни

Економічна теорія вивчає економічні відносини між людьми, що виникають у процесі виробництва, розподілу, обміну та споживання економічних благ. Ці економічні відносини регулюються об'єктивними економічними законами і реалізуються через економічну поведінку суб'єктів, які приймають рішення в умовах необмежених потреб і обмежених ресурсів. Оскільки всі вищезазначені процеси відбуваються на різних рівнях функціонування економіки, структура предмету економічної теорії складається з: *мікроекономіки* – опановує економічну поведінку окремих економічних суб'єктів – споживачів, виробників і власників ресурсів, та закономірності функціонування окремих видів ринків; *макроекономіки* – аналізує економічну поведінку сукупних суб'єктів економіки, закономірності функціонування національної економіки в цілому; *мезоекономіки* – вивчає галузі народного господарства, проміжні системи та господарські комплекси; *світової (міжнародної) економіки* – досліджує систему світового господарства, міжнародні економічні зв'язки та закономірності їх розвитку.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування системи наукових поглядів на економічне життя суспільства, сучасного економічного мислення та основних умінь по застосуванню набутих знань у господарській та управлінській практиці.

Завдання:

- формування поглибленої системи теоретичних знань (концепцій, доктрин) щодо специфіки сучасного етапу економічного розвитку України;
- розуміння економічної теорії прав власності;
- поняття архітектури економічної системи економіки та напрямів її реформування;
- засвоєння сутності і функцій ринку; економічної природи і видів конкуренції; причин та наслідків монополізму в економіці;
- засвоєння теорії домогосподарства, теорії фірми та ресурсних ринків (праці, капіталу, землі й нерухомості);
- розуміння основ системи макроекономіки та форм подолання макроекономічної нестабільності;
- оволодіння практиками функціонування грошового, фондового, страхового ринків,

- банківської та фінансової систем;
- розуміння головних сфер світової економіки, форм міжнародних економічних відносин.

**Місце навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми.
Міждисциплінарні зв'язки**

Корективити: «Історія держави та права», «Теорія держави та права», «Логіка».

Постреквизити: «Право Європейського Союзу», «Правове регулювання відносин України з Європейським Союзом», «Європейський Союз в міжнародних відносинах».

Мова навчання – українська.

1. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН 1. Визначати основне протиріччя економіки.

РН 2. Аналізувати архітектуру економічної системи та напрями її реформування.

РН 3. Демонструвати знання й розуміння основ економічної теорії прав власності.

РН 4. Демонструвати розуміння сутності і функцій ринку.

РН 5. Характеризувати поведінку домогосподарства та фірми на ресурсних ринках (праці, капіталу, землі й нерухомості).

РН 6. Демонструвати розуміння основних тенденцій розвитку економічної природи і видів конкуренції; причин та наслідків монополізму в економіці.

РН 7. Аналізувати основні показники та проблеми макроекономіки.

РН 8. Надавати оцінку ефективності функціонування грошового, фондового, страхового ринків, банківської та фінансової систем.

РН 9. Визначати економічну роль держави.

РН10. Визначати форми міжнародних економічних відносин та вплив на них економічної глобалізації.

Навчальна дисципліна забезпечує формування студентами загальних і спеціальних компетентностей та набуття результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Міжнародне право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 6. Навички збору і аналізу інформації з національних і міжнародних джерел.

ЗК 7. Навички використання інформаційних технологій і баз даних.

Спеціальних компетентностей:

СК 13. Знання і розуміння історії, природи та правового статусу Європейського Союзу.

СК 19. Здатність виявляти особливості міжнародно-правового регулювання економічних відносин.

Програмних результатів навчання:

ПРН 19. Аналізувати й оцінювати обставини справи, кваліфікувати правовідносини.

**Розклад занять з навчальної дисципліни
для студентів денної форми навчання¹**

Дата	Теми лекцій	Теми практичних занять	Теми самостійної роботи (есе або рефератів)
	1. Тема 1. Економічна теорія як наука		
	2. Тема 2. Виробничі можливості суспільства. Соціальна сутність виробництва		
	3. Тема 3. Економічні та юридичні основи власності	1. Тема 1. Економічна теорія як наука <i>Основна література: 2, 6.</i>	Еволюція економічної теорії як науки
	4. Тема 4. Економічні системи і ринкова економіка	2. Тема 2. Виробничі можливості суспільства. Соціальна сутність виробництва <i>Основна література: 2, 6.</i>	Економічна та соціальна ефективність виробництва

¹ Особливості тематичної структури навчальної дисципліни для студентів заочної форми навчання визначаються робочою програмою навчальної дисципліни.

	5. Тема 5. Підприємництво і конкуренція	3. Тема 3. Економічні та юридичні основи власності <i>Основна література: 2, 6.</i>	Приватизація та націоналізація: сутність та механізми реалізації
	6. Тема 6. Домогосподарство і фірма в системі ринкових відносин	4. Тема 4. Економічні системи і ринкова економіка <i>Основна література: 2,6.</i>	Змішана економіка. Перехідна економіка.
	7. Тема 7. Витрати і доходи фірми. Механізм ціноутворення	5. Тема 5. Підприємництво і конкуренція <i>Основна література: 1-</i>	Порівняльний аналіз ринкових структур
	8. Тема 8. Ринки економічних ресурсів	6. Тема 6. Домогосподарство і фірма в системі ринкових відносин <i>Основна література: 2, 6.</i>	Економічна поведінка домогосподарства.
	9. Тема 9. Система макроекономіки	7. Тема 7. Витрати і доходи фірми. Механізм ціноутворення <i>Основна література: 2, 6.</i>	Інституційні фактори оптимізації поведінки фірми
	10. Тема 10. Економічна роль держави в економіці	8. Тема 8. Ринки економічних ресурсів <i>Основна література: 2,6.</i>	Людський потенціал: чисельність, якісні характеристики. Формування ринку праці в Україні
	11. Тема 11. Грошовий ринок, кредитно-банківська система та страхування	9. Тема 9. Система макроекономіки <i>Основна література: 2, 6.</i>	Основні макроекономічні проблеми. Модель макроекономічної рівноваги
		10. Тема 10. Економічна роль держави в економіці <i>Основна література: 2, 6.</i>	Еволюція економічної ролі держави
		11. Тема 11. Грошовий ринок, кредитно-банківська система та страхування <i>Основна література: 2, 6.</i>	Грошово-кредитна система України. Банківська система України. Страховий ринок України.
		12. Тема 12. Фінансова система. Державний бюджет. Податки <i>Основна література: 2, 6</i>	Фінансова система України. Податкова система України.
		13. Тема 13. Міжнародна економіка <i>Основна література: 2, 6.</i>	Глобалізація економіки.

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- опрацювання нової наукової та навчальної літератури;
- робота над кейсами;
- виконання практичних завдань, самотестування;
- написання есе та рефератів;
- підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції та статей;
- підготовка до практичних занять, колоквиумів та іспиту.

Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№ 40-44. Ст. 356. Дата оновлення: 28.02. 2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 03.05.2020).

Господарський Кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV (поточна редакція від 02.04.2020). *Відомості Верховної Ради(ВВР)*. 2003. № 18, № 19–20, № 21–22. Ст. 144. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення 12.06.2020).

Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 03.05.2020).

Література

Основна література

1. Економічна теорія. Політекономія: підручник / за ред. В. Д. Базилевича. 9-те вид., допов. Київ: Знання, 2014. 710 с. URL: <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/10.23.10.100/db/ftp/>
2. Економічна теорія: навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О. С. Марченко та ін.; за заг. ред. Л. С. Шевченко. 2-ге вид. Харків: Право, 2019. 268 с.
3. Марченко О. С. Економічна теорія: навчально-методичний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка». Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 131 с.
4. Нематеріальна економіка: управління формуванням і використанням інтелектуального капіталу: монографія / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, Т. М. Камінська та ін.; за ред. Л. С. Шевченко. Харків: Право, 2014. 404 с.
5. Нечипорук Л. В. Фінансова система: навчально-методичний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка» фінансово-правового факультету. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 117с.
6. Основи економічної теорії у структурно-логічних схемах : навч. посіб. / за заг. ред. Л. С. Шевченко. 2-ге вид., змін. та допов. Харків : Право, 2013. 136 с.

Додаткова література

7. Prodius O., Nechyporuk L, Stoliar O., Plyina A., Stoyanov P. International corporate strategies and entrepreneurial paradigms within the framework of global business integration. *Academy of Entrepreneurship Journal*. Volume 26, Issue 4, 2020.
8. Державне бюджетування в Україні: сутність та основні детермінанти / З. С. Варналій, К. В. Коваленко, С. В. Онищенко, І. В. Савич; за ред. З. С. Варналія. Київ: Знання України, 2016. 395 с.

9. Макроекономічна збалансованість для забезпечення стійкості державних фінансів та економічного зростання в Україні : кол. моногр. за ред. д-ра екон. наук, чл.-кор. НАН України М.І. Скрипниченко. Київ: НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». 2020. 648 с. URL: <http://ief.org.ua/docs/mg/327.pdf>
10. Місцеві фінанси: підручник / за ред. д.е.н., проф. О. П. Кириленко. 2-ге вид., доп. і перероб. Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2015. 448 с.
11. Модернізація економічної політики розвитку сфер діяльності та ринків : у 4-х частинах / НАН України, ДУ« Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – Електрон. ресурс. Частина 2 : Торговельна політика: перспективи участі України в ініціативі «Один пояс, один шлях» / за ред. д-ра екон. наук, чл.-кор. НААН України Т.О. Осташко. Київ: НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». 2020. 334 с. URL: <http://ief.org.ua/docs/mg/326.pdf>
12. Нечипорук Л.В. Фінансовий бізнес-консалтинг в умовах інтернаціоналізації фінансової сфери. *New stages of development of modern science in Ukraine and EU countries: monograph / edited by authors*. 2nd ed. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”. 2019. p. 296-312.
13. Податкова система: підручник / З. С. Варналій, М. В. Романюк. Київ: Знання України, 2019. 567 с.
14. Фондовий ринок: підручник / за ред. В. Д. Базилевича. Книга 1. Київ: Знання, 2015. 621 с.
15. Фондовий ринок: підручник / за ред. В. Д. Базилевича. Книга 2. Київ: Знання, 2016. 686 с.

Інтернет-ресурси

- Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/> (дата звернення: 12.06.2020).
- Офіційний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).
- Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/> (дата звернення: 12.06.2020).
- Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).
- Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.ssmc.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).
- Офіційний сайт наукового журналу «Економіка України». URL: <http://www.economukraine.com.ua/index.php> (дата звернення: 12.06.2020).
- Офіційний сайт збірника наукових праць «Економічна теорія та право». URL: <http://econlaw.nlu.edu.ua> (дата звернення: 12.06.2020).
- Офіційний сайт науково-теоретичного журналу «Економічна теорія». URL: <http://etet.org.ua> (дата звернення: 12.06.2020).
- Офіційний сайт Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи Національної академії наук України. URL: <http://www.idss.org.ua> (дата звернення: 12.06.2020).
- Офіційний сайт Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України. URL: <http://ief.org.ua> (дата звернення: 12.06.2020).
- Офіційний сайт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій. URL: <http://www.ier.com.ua> (дата звернення: 12.06.2020).
- Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org/external/> (дата звернення: 12.06.2020).
- Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Національного Банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: <https://www.wto.org> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт «Мережа аналітичних центрів України». URL: <http://www.intellect.org.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Journal website «Journal of Economic Theory». URL: <https://www.journals.elsevier.com/journal-of-economic-theory> (дата звернення: 12.06.2020).

СЕНМК.

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри економічної теорії. URL: http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=149:kafedra-ekonomichnoi-teorii&Itemid=151.

.Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни

Відкритий доступ до он-лайн ресурсів Oxford University Press, до Інформаційно-правових систем ЛІГА:ЗАКОН (Система ГРАНД та Система аналізу судових рішень VERDICTUM).

Доступ можливий у залі правової інформації Навчально-бібліотечного комплексу (вул. Пушкінська 84-А, 3 поверх).

Вимоги викладача

Студенти *повинні*: регулярно відвідувати практичні заняття; систематично та активно працювати на лекції і практичних заняттях; давати повну і ґрунтовну відповідь на питання; обґрунтувати свою точку зору при обговоренні доповіді; повно і переконливо наводити доводи при розв'язанні завдань; якісно виконувати письмові практичні завдання, контрольні та самостійні роботи. Практичні заняття, пропущені за поважних причин, можуть бути відрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Студентам *рекомендується*: брати участь у наукових конференціях, конкурсах наукових праць.

Викладач *бере до уваги* інші навчальні та наукові здобутки студента, що підтверджені документально (грамоти, дипломи, сертифікати тощо).

Обов'язковою вимогою є дотримання студентами норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Викладач звертає особливу увагу на дотримання політики недопущення плагіату. У разі виявлення ознак порушення правил щодо недопущення плагіату або самостійності написання роботи може бути прийняте рішення про анулювання оцінки за роботу.

Присутність на лекційних та практичних заняттях - обов'язкова. Під час як лекційних, так і практичних занять студенти мають право в будь-який час ставити викладачеві запитання з відповідної теми та запрошуються брати активну участь у дискусії. Під час аудиторних занять прошу використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (наприклад, для перегляду презентації лекції, ведення конспектів лекції та

відстеження потрібної інформації. В разі нагальної потреби можна виходити з аудиторії, не заважаючи при цьому викладачу та іншим студентам.

Контрольні заходи результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Економічна теорія» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Видами *поточного контролю* знань студентів є:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань або задач, підготовка і захист реферату за ініціативи студента, контрольна робота. За результатами практичних занять із кожного з трьох модулів розраховується середньоарифметична кількість балів (максимальна оцінка – 10 балів), що включається до підсумкової оцінки знань;

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на колоквіумах. Проводяться два колоквіуми. Максимальна оцінка з кожного колоквіуму становить 30 балів.

Протягом семестру студенти виконують завдання для самостійної роботи (підготовка усної доповіді, презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 10.

Формою *підсумкового контролю* знань студентів з дисципліни є залік, що виставляється на основі результатів поточного контролю та виконання завдань самостійної роботи. Мінімальна кількість балів, за якої студент отримує залік, становить 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів

Поточний контроль					Самостійна робота студентів	Разом
Практичні заняття			Колоквіуми			
Модуль № 1	Модуль № 2	Модуль № 3	Колоквіум № 1	Колоквіум № 2		
max 10	max 10	max 10	max 30	max 30	max 10	max 100

Критерії оцінювання результатів навчання

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 10	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	8	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 30	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з тем, можливі окремі несуттєві недоліки.
	25	Результати опрацювання матеріалу високі, але є незначна кількість несуттєвих помилок.
	20	Добре засвоєння матеріалу з тем, але наявні окремі помилки.
	18	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	15	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Самостійна робота	Max 10	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження; вільне володіння матеріалом; вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні та практичні висновки.
	9	В роботі розкрито основні положення теми, але є деякі неточності у викладанні матеріалу; теоретичні поняття недостатньо підкріплені фактичними даними. Студент дуже добре володіє матеріалом.
	8	Основні положення теми розкрито, але деякі питання висвітлено неповно. Студент добре володіє матеріалом, але відсутня творчість у дослідженні.
	7	Основні теоретичні питання висвітлено поверхнево, висновки не віддзеркалюють основний зміст роботи або не мають самостійного характеру. Студент посередньо володіє матеріалом дослідження.
	6	Основні положення теми висвітлено поверхнево, теоретичні положення не підкріплені фактичним матеріалом; немає висновків або висновки не мають самостійного характеру. Студент слабо володіє матеріалом роботи.
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок; немає висновків; студент не володіє матеріалом роботи.

Шкала підсумкової оцінки знань студентів

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НЮАУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	Зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	Зараховано	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	Зараховано	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	Не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34